

Δ. Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

2. Η ελληνοτουρκική προσέγγιση

Σύμβαση Ανταλλαγής Πληθυσμών Συνθήκη Ειρήνης της Λοζάνης	} Οι σχέσεις της Ελλάδας με την Τουρκία δοκιμάζονταν κατά διαστήματα από εντάσεις.
Σύμβαση της Άγκυρας (Ιούνιος 1925) Συμφωνία των Αθηνών (Δεκέμβριος 1926)	} Ρύθμιζαν επίμαχα θέματα, αλλά δεν εφαρμόστηκαν ποτέ.

Φιλελεύθεροι στην εξουσία (Αύγουστος 1928): Το κόμμα των Φιλελευθέρων κέρδισε τις εκλογές και αμέσως ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις που κράτησαν 2 χρόνια. Ο Βενιζέλος επιθυμούσε τη διευθέτηση των οικονομικών διαφορών και την αναγνώριση του εδαφικού καθεστώτος μεταξύ των 2 χωρών. Όμως σε κάθε προσπάθεια προσέγγισης με την Τουρκία, εμπόδιο στεκόταν η έντονα αρνητική στάση των προσφύγων.

Ελληνοτουρκικές συμφωνίες 1930:

Συμφωνία της Άγκυρας (10 Ιουνίου 1930): Είναι το οικονομικό σύμφωνο μεταξύ των 2 χωρών. Κύρια σημεία:

- Ρύθμιζε το ζήτημα των Ελλήνων ορθοδόξων της Κωνσταντινούπολης και των μουσουλμάνων της Θράκης καθώς και των «φυγάδων».
- Οι ανταλλάξιμες μουσουλμανικές περιουσίες στην Ελλάδα και οι ελληνικές στην Τουρκία περιέρχονταν στην κυριότητα του ελληνικού και τουρκικού δημοσίου αντίστοιχα.
- Προέβλεπε αμοιβαία απόσβεση των οικονομικών υποχρεώσεων μεταξύ των 2 χωρών.

Η συμφωνία ολοκληρώθηκε 30 Οκτωβρίου 1930 με:

- Σύμφωνο φιλίας, ουδετερότητας και διαιτησίας.
- Πρωτόκολλο για περιορισμό ναυτικών εξοπλισμών.
- Σύμβαση εμπορίου, εγκατάστασης και ναυτιλίας: Δόθηκε η δυνατότητα στους υπηκόους του καθενός από τα 2 κράτη να ταξιδεύουν ή να εγκαθίστανται (με κάποιους περιορισμούς) στο έδαφος του άλλου κράτους.

Ελληνοτουρκικές συμφωνίες 1930:

• Οι προσδοκίες από τη λύση που δόθηκε σε κάποια ζητήματα με τις ελληνοτουρκικές συμφωνίες του 1930 **διαψεύστηκαν**. Βέβαια για ένα μεγάλο διάστημα **δεν σημειώθηκαν τριβές** μεταξύ των 2 κρατών και δεν αμφισβητήθηκαν τα μεταξύ τους σύνορα. Αυτό ήταν και η βασική επιδίωξη του Έλληνα πρωθυπουργού.

• Ο **συμψηφισμός** όμως των ανταλλάξιμων, ελληνικών και μουσουλμανικών περιουσιών προκάλεσε **θύελλα** αντιδράσεων ανάμεσα στους πρόσφυγες. Με τη συμφωνία αυτή η κατά πολύ μεγαλύτερη περιουσία των ανταλλάξιμων Ελλήνων ορθοδόξων της Τουρκίας εξισώθηκε με την αντίστοιχη περιουσία των μουσουλμάνων της Ελλάδας.

- Και το γεγονός ότι παρακρατήθηκε το **25%** της **προκαταβολής** της αποζημίωσης από την Εθνική Τράπεζα και της άρνησης διακανονισμού των προσφυγικών χρεών, απομάκρυνε τμήμα του προσφυγικού κόσμου από την εκλογική βάση του κόμματος των Φιλελευθέρων και συνέβαλε στην ήττα τους στις εκλογές του 1932 και του 1933.